

РЕШЕНИЕ

№ 181

гр. Разград, 14.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РАЗГРАД в публично заседание на тридесет и първи октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Светлана К. Чолакова

при участието на секретаря Светлана Л. Илиева
като разглежда докладваното от Светлана К. Чолакова Гражданско дело № 20233300100143 по описа за 2023 година

Производството е с правно основание чл.49 от ЗЗД във вр. с чл.45 от ЗЗД вр. с чл.52 ЗЗД.

Депозирана е искова молба от К. Т. С. против Община Разград, с която са предявени обективно съединени иски за заплащане на сумата 30 000лв. представляваща обезщетение за неимуществени вреди от деликт настъпил на 10.05.2022г., ведно със законната лихва от датата на удвреждане, както сумата 3053лв. имуществени вреди, които включват: 52,20лв./34,80+17,40/ - разходи за престой в МБАЛ Св.Ив.Рилски Разград; 2240лв. за плака права и 8 бр. винт ортогн.самонарезен; 45,80лв. – вкл. такса манипулация, потребителска такса и рентгенография на гръден кош и бял дроб в две проекции; 15лв. - закупуване на лекарства; 700лв. – канално лечение на еднокоренов зъби 11 и 22, металокерамична корона на зъби 11, 21, 22, ведно със законната лихва върху главницата, считано от подаване на молбата. Претендира разноски. Сочи се, че на 10.05.2022г. към 12,30ч. в гр.Разград тръгнал от дома си с велосипед с бензинов двигател и движейки се в дясната страна на платното по ул. Грънчарска в посока центъра на града, внезапно предното колело на велосипеда попаднало в цепнатина на метална решетка на шахта/с характер на дъждоприемна/ разположена на пътното платно на ул. Грънчарска, пред жилищен блок с адрес ул. Грънчарска №5/пред входа на кооперация Екип 7/ от дясната страна на книжарница Марго. Колелото се преобърнало и политнало с цялото си тяло по лице върху асфалта. При падането от велосипеда ударил главата си и загубил съзнание, изпаднал в кома. Очевидци позвънили на тел. 112, след около 15 мин. пристигнала линейка и бил откаран в МБАЛ Св.Ив.Рилски и до 13.05.2022г. - настанен в отделени по анестезиология и интензивно лечение с диагноза: травматичен шок, съчетана травма на глава, гърди, корем, множество лацероконтузни рани на лицето, отток на лицето, оток на горни дихателни

пътища, фрактура на носни кости, фрактура на максила, фрактура на десен максларен синусит, комозио церебри, контузио торацис, контузио абмониас. Бил прегледан от специалисти. В отделението в операционната зала бил хирургично обработени разкъсно-контузните рани. Поради засилващия се оток на лицето/обилно кървене от двете ноздри/ и дихателните бил интубиран, тампониран и под обща анестезия били извършени хирургични интервенции. След оперативния период бил приет в ОАИЛ, медикаментозно седирал и включен на ИБВ. След това бил насочен към Хирургично отделение за продължаване на диагностично лечебния процес, от което по настояване на родителите му на 19.05.2022г. бил откаран в УМБАЛ Медика Русе и приет в отделение по лицево-челюстна хирургия. На 20.05 и на 26.05 били извършени оперативни интервенции, поради усложнения, 11 дни пролежал в отделението. Хранил се само с пасирана хладка храна. След консулт с невролог на 11.06.2022г. бил приет по спешност в неврологично отделение на същата болница за лечение, което продължило до 16.06.2022г. На 24.06.2022г. бил опериран по клинична пътека №137.x Оперативно била отстранена радикуларната киста около 36 при множество гангренозни корени с периапикални изменения. На 01.07. в същото отделение проведено лечение на фрактурата на долната челюст. След продължителна дихателна реанимация през направената трахеостома по повод лицево-черепната травма, няколко месеца имал хронична кашлица. Поради влошеното състояние бил насочен за хоспитализация, като на 13.09.2022г. постъпил в ОПФ-Пневмологичен сектор при МБАЛ –Разград със задух при обичайни физически усилия. На 17.09.2022г. бил изписан с хроничната кашлица от 3 месеца бил прегледан амбулаторно и двукратно хоспитализиран в болницата, оплакванията му продължили, при което се явил на преглед в УМБАЛ Русе на 14.10.2022г., където били извършени манипулации. През целия период твърди, че изпитвал постоянни силни болки, пиел обезболяващи, хранил се с пасирана храна. През цялото време майка му се грижела за него. Въпреки лечението до момента състоянието му не се подобрило. Продължавал да изпитва болки при хранене, нарушен сън, повишено кръвно налягане и кръвна захар. Станал напрегнат и раздразнителен. През август 2022г. сключил трудов договор с Била България ЕООД във филиала в гр.Разград, но поради здравословното му състояние ползвал отпуск по чл.162 КТ По време на лечението бил икономически зависим от родителите си, чувствал се непотребен, непълноценен, имал фобия от хранене. Твърди, че ответникът като собственик и стопанин както на пътя така и на съоръжението/чл.2 ал.1 т.5 ЗОБС, чл.3 ал.3, чл.8 ал.3 ЗП, пар.7 т.4 ПР на ЗМСМА, във вр. с пар.6 т.1 ДР на ЗДвП/не изпълнил задълженията си, да поддържа в изправно състояние пътищата и да сигнализира за препятствия по тях, да се осигури безопасност на участниците в движението/чл.167 ЗДвП, чл.31 ЗП/; да поддържа дъждоприемните шахти/чл.25 ал.3 Наредба за условията и реда за присъединяване на потребителите и за ползването на водоснабдителните и канализационни системи от 2004г. чл.28 ал.1 от Наредба №РД 02-20-8/17.05.2013г. за проектиране изграждане и експлоатация на канализационните мрежи и съоръжения, както и изграждането, поддържането и експлоатацията на водостопанските системи. Съоръжението не било поставено в съответствие с всички нормативни изисквания, вкл. чл.27 и сл. от посочената наредба. Решетката на шахтата поставена успоредно на пътното платно, което е довело до попадане

на предното колело от превозното средство в цепнатината на същата като бездействието на служителите на които ответникът възложил работата по изграждане на съответното съоръжение, е в пряка причинна връзка с настъпилата вреда.

Ответникът в депозирания отговор оспорва претенциите. Сочи, че в тежест на ищеца е да установи всички елементи от фактическия състав предвиден в чл.49 ЗЗД. Както, че не става ясно кои точно нормативни изисквания относно монтажа на решетката не са изпълнени, задължението да я монтира по точно определен начин/ успоредно или напречно на пътното платно/. Оспорва, че описаните в Епикриза от 17.09.2022г. и заключение от 14.10.202г. диагностични състояния, се намират в причинно-следствена връзка с получените травматични увреждания и оплакванията обективирани в епикриза от 16.06.2022г. от неврологично отделение при УМБАЛ Русе. Оспорва изявленията относно мястото и начина на произшествието, размера на претендираните обезщетения, че процеса на възстановяване на ищеца продължава и до днес. Твърди, че липсва неправомерно поведение от страна на Община-Разград, счита, че вредоносния резултат се дължи изключително на виновно поведение на ищеца, управлявал превозно средство неодоброено за движение и ползване на пътната мрежа, което не е било регистрирано по съответния ред - Регламент /ЕС/ №168/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15.01.2013г., както разпоредбите на чл.75, чл.137е чл.140 ал.1 чл.149 ал.1 т.1, чл.150а ал.2 т.1 ЗДвП, чл.4 чл.5 чл.189 ППЗДвП.

Като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, съдът установи следните фактически обстоятелства: На 10.05.2022г. към 12,30ч. на обяд в гр.Разград ищецът тръгнал от дома си с велосипед с бензинов двигател и движейки се в дясната страна на платното по ул. Грънчарска в посока центъра на града, при кето е преминал през метална решетка на шахта разположена на пътното платно на ул. Грънчарска, пред жилищен блок с адрес ул. Грънчарска №5. Велосипедът се преобърнал той паднал по лице върху асфалта. При падането от велосипеда ударил главата си и загубил съзнание, изпаднал в кома. Пристигнала линейка и бил откаран в МБАЛ Св.Ив.Рилски и до 13.05.2022г. бил настанен в отделение по анестезиология и интензивно лечение с диагноза: травматичен шок, съчетана травма на глава, гърди, корем, множество лацероконтузни рани на лицето, отток на лицето, оток на горни дихателни пътища, фрактура на носни кости, фрактура на максила, фрактура на десен максиларен синусит, комозио церебри, контузио торацис, контузио абмониас. В отделението в операционната зала бил хирургично обработени разкъсно-контузните рани. След оперативния период бил приет в ОАИЛ. Пролежал също така в отделение по лицево-челюстна хирургия в УМБАЛ Медика-Русе, изписан на 03.06.2022г., също така от 11-ти до 16.06.2022г. с окончателна диагноза: Увреждане на междупрешленните дискове в поясния отдел с радикално улопатия в неврологично отделение в същата болница. Предвид влошеното общо състояние и неповлияване от амбулаторно лечение е хоспитализиран на 13.09.2022г. до 17.09.2022г. в ОПФ-Пневмологичен сектор при МБАЛ-Разград. Поради продължили оплаквания, бил прегледан амбулаторно. В КОЦ-Русе на 14.10.2022г. извършено фибробронхоскопия, със заключение за данни за хроничен бронхит тежка обструктивна апнея.

За инцидента на 10.05.2022г. в ОД на МВР-Разград сектор ПП е заведена преписка, съставен констативен протокол за ПТП с пострадали лица от 10.05.2022г.

От приетото по делото и неоспорено заключение на вещото лице по изготвената съдебно-медицинската експертиза, което съдът цени изцяло като обективно, компетентно и безпристрастно изготвено и базиращо се на целия събран по делото доказателствен материал, се установява, че при инцидент от 10.05.2022г. пострадалият е получил тежка лицева и черепно-мозъчна травма: травматичен шок; - травматична кома-загуба на съзнание с пълно откъсване от обкръжаващата среда-сопор, наличие на патологични релфeksi от групата на Бабински друстранно, ЧМН-със отслабени зенични реакции; счупване на долната челюст-открита разместена фрактура в средата на долната челюст с дентално ангажиране на корена на първи десен резец; фрактура на горна челюст в дясно-тотална фрактура на горната челюст в едно с носните и слъзни кости;/ полифрагментна фрактура на десен максиларен/горночелюстен/ синус с дислокация на фрагменти от задна, латерална и предна стена;счупване на носни кости с протрохирано кръвотечение; екстракция на зъби 17/седми горен десет/ и 31/първи долен ляв/ силно подвижни; оток на горни дихателни пътища, наложила интубация и в последствие трахеостомия за осигуряване на дишането;двустрани периобритален хематом, подконюнктивален кръвоизлив във видимата част на склерата на ляво око; множество разкъсно-контузни рани на лицето с хирургична обработка оток и деформация на лицето; лабораторни данни за възпалителен процес/повишени стойности на левцити, РУЕ,СПР/. Експертната не може да определи коректно медикобиологичния признак по отношение на травматично засегнатите зъби поради липса на предходен дентален статус. Оздравителния период при такъв вид травми е поне 6 месеца. Приложениите документи за закупени лекарства, платени прегледи и изследвания при лечението са относими към процесния инцидент, като не може само по категоричен начин да се определи само заплатената такса за възстановяване на фронталните зъби. След запознаване с описаните диагнози в приложените медицински документи посочени от вещото лице сочи, че диагноза - смесена апнея е заболяване на дихателната система, което води до неспецифично възпаление и стесняване на дихателните пътища и затруднява дишането. В този смисъл е и заключението фибробронхоскопското изследване на КОЦ Русе от 14.10.2022г. „Едноскопски данни за хроничен бронхит. С данни за тежка обструктивна апнея. Не се изключва диагнозата да се дължи на автономна или насложена патология на Сънна апнея, която се характеризира с нарушения на дишането по време на сън-дисфункция, най-вече в областта на горните дихателни пътища, влиза до различна степен на асфиксия и последваща хипоксия. Издадената на 16.06.2022г. Епикриза от УМАЛ Медика-Русе с окончателна диагноза: Увреждания на междупрешленните дискове в поясния отдел с радикулопатия верифицира клинични данни и образно заключение за „неврофораминална костна стеноза на ниво L5/S1. Медианна дискова херния на нива L4/ L5 и L5/S1“, която ако има причинно следствена връзка с процесния инцидент, би се проявила непосредствено след него. Обективизираната в Амбулаторен лист №22279405A9A6/06.10.2022г. анамнеза, също сочи даност на страданието с прояви на класическите симптоми на заболяването Сънна апнея и не е в пряка причинна връзка с

инцидента от 10.05.2022г. В с.з. вещото лице обяснява, че причината за астмата не са травматични. Счита, че травмата на гръбначния стълб не може да се изключи, но по-скоро няма връзка с инцидента. В началния етап на получаване на травмата на челюстта, е довела до затруднение на говоренето, дъвченето, до момента на поставяне на фиксатори и шините за правилно възстановяване на съзъбието. Оздравителния процес не е приключил до извършването на пластична корекция.

От заключението на вещото лице по назначената инженерно техническа експертиза се установява, че процесната шахта с характер на дъждоприемна се намира на около 10м. от кръстовището на ул. Грънчарска и Тапезица в гр.Разград, разположена в ниската част на улицата в близост до бордюра на тротоара. Решетката е метална и вероятно е поставена при изграждането на улицата. Решетката е поставена надлъжно на улицата, като отворите на решетката са успоредни Съгласно чл.28 от Наредба №РД-02-20-8 от 17.05.2013г. за проектиране, изграждане и експлоатация на канализационни системи – Входна решетка на дъждоприемните съоръжения се проектират така, че да отговарят на класа на натоварване на улицата и да гарантира безопасност и осигуреност срещу вандализъм“. Поставят се в най-ниската част от уличното платно, както е в случая. Поставената решетка на шахтата не отговаря на стандарта за полагане. При оглед на място са констатирани наличие на видими деформации/като хлътване-провисване на капака/. На самата шахта няма обозначения за произход. Материалът от който са изработени такива видове решетки е чугун и със срок на амортизация 100години. Видимо асфалтовото покритие и горния ръб на решетката не са на едно ниво, като не е допустимо да не са на равно с настилка. В с.з. вещото лице обяснява, че решетката има провисване, което е деформационно.

В заключението вещото лице по изготвената автотехническа експертиза сочи, че според класификацията на превозните средства съгл. Регламент 168/2013 и чл.149 ал.1 ЗДвП процесното превозно средство-стандартен градски велосипед е неизвестна марка и модел, с допълнително монтиран саморъчно монтиран велосипеден двигател с вътрешно горене с обем на цилиндъра 48 куб.см. и мощност 168 киловата, максимална скорост 45 км/ч. Класифицира се като леко двуколесно моторно превозно средство от категория L1e-B: Друколесен мотопед. Такъв тип превозни средства подобни на процесното, не са одобрени за производство от български държавен орган и не подлежат на регистрация. Разстоянието на гумата на велосипеда е 1,95 цола=4,95 см. Разстоянието между две ребра на решетката е 3см. При сравняване на широчината на гумата с широчината на отворите на решетката е видно, че гумата е по-широка с 1,95см. от отворите на шахтата. Поради установената денивелация/пропадане/ на нивото между решетката и настилка е възможен механизъм на настъпване на ПТП, при преминаване на велосипеда пред неравност/дупка. В с.з. вещото лице пояснява, че като технически показатели отговаря на изискванията за мотопед. Изрично няма забрана за монтиране на допълнителен двигател на велосипед, но с монтиран такъв двигател вече минава в друга категория, която не е велосипед. Може да се движи по определените в ЗДвП правила. Денивелацията е около 10 см. между решетката и нивото на асфалта, определена със замерване на място. По посока на движение има ръбове около

самата решетка на влизане в шахтата, по посока на движението. Така установената денивелация представлява опасност за движението конкретно за процесния велосипед, тъй като решетката не е изтеглена на нивото на алсфалта. Това е причината за инцидента, тъй като рязко пропада предното колело в ниската част на решетката, от което един велосипедист лесно може да загуби равновесие. Освен това е с двигател, който е сравнително мощен, като задното колело подължава да бута посоката на движение на велосипеда и се преобръща през предното колело.

По делото са събрани гласни доказателства, във връзка с претендираните от ищеца неимуществени вреди.

От показанията на свидетеля А. А. се установява, че бил свидетел на инцидента, като сочи, че на обяд чакал пред книжарница до Битака. Видял насреща да идва К. с колелото, посока от Кауфланд към ОМV. Движел се по пътното платно в дясната част, карал към бордюра. След като се преобърнал вече, се притекъл да му помогне. Имало метална шахта, пред която-дупка. Цялото му чело кървяло, зъбите му изпаднали, целия бил в кръв. Изгубил съзнание за секунди. След това дошла линейката и го взели в болницата. Преди да дойде линейката се обадил на родителите му. Колелото било с педали, според свидетеля се движил най-много с 20 км/ч. Момчето се преобърнало заедно с колелото, в самата дупка се забил и се преобърнал. Шахтата била с метална решетка. Сега решетката не била същата-закрепена с цимент или асфалт. Преди имало дупка, а сега нямало. Дупката била пред металната шахтата. После дошли полицаите, които снимали и шахтата.

Св. А. И. сочи, че познава К., били бивши колежки с майка му. Случило се на 10.05.2022 г., на улица „Грънчарска“ 7, пред нейния вход – който бил точно срещу амбалажа. Видяла ищеца отстрани, вече бил паднал, обърнат напреки от страната към входа, всичко било в кръв. Заварила К. да лежи на страната, която е към блока, а колелото му било подпряно на дървото до амбалажа. Краката му били към средата на платното, а главата към входа. Шахтата била към цветарския магазин, от където предполага, че е отскочил. Тя била от страна към входа, в посока центъра - от дясно, близо до бордюра. Направило и впечатление, че всички други шахти са разположени хоризонтално, а тази - успоредно на пътното платно. Когато го видяла, имал цепнатина на челото, цялото му лице било в кръв, устната му била разкъсана, нямал зъби в устата – били избити. Явно бил в безсъзнание. Та се качила в линейката с него. Там започнал да говори, но несвързано. След време започнал да си спомня нещата. Соци, че К. преди падането не е имал проблеми със зъбите. Шахтата била хлътнала надолу, на по-ниско ниво от асфалта. Не видяла дали има дупка преди решетката.

Св. А. К. майка на ищеца сочи, че на 10.05.2022 г. били на път със съпруга си и дъщеря си. А. И. и звъннала по телефона, звъннал и телефона на мъжа и, обадил се А., който обяснил, че К. е паднал, където се продават фуражи, до „Битака“. Казала на И. да се качи в линейката с него. Когато пристигнали в Разград, отишла в Спешното, доктора казал, че първо трябва да го стабилизират, за да го пратят във Варна за хирург. Целият бил обезобразен, целият бил тампониран – носа, устата, не можел да говори, само си отварял и затварял очите. Казали, че е за пластичен хирург. Девет дни лежал в ОАИЛ, само на

успокоителни и на приспивателни бил. Свързали се с болницата в Русе и на деветия ден го извозили с линейка до Русе. Там бил месец и половина. Правили му пет операции – устната кухина, зъбите, крака, олющените ръце. Три месеца не говорил. Два месеца бил само на системи, след третия месец проял – само пюрирана храна. Разбирали се само с мимики и писане. Бил в болницата в Русе и тя се грижела за него. В началото не можел да се самообслужва, санитарките се грижели за него. След втория месец в дома им тя се грижела за него. Преди падането К. не е имал проблеми със зъбите. В края на октомври 2023г. му предстояла още една операция в Русе - пластика на устните, понеже в Разград не могли да го оправят- нито горната, нито долната се затваряли. Преди бил малко нервничък, след падането - още повече. Освен нея, нищо не можело да го успокои независимо, че вече бил на 34 години. Живеели в едно домакинство, в една къща. К. нямал семейство. Преди инцидента не се е оплаквал от болки в прешлените и от астма не е страдал. Миналата година след като бил на командно дишане в разградската болница, му правили трахеостомия, понеже не можел да диша през устата и оттам се получили някакви хракчи. Бил с постоянна кашлица и от тази кашлица лежал в ПФО, но не му помогнали никакви медикаменти и се принудила да го закара в болница в Русе. Там казали, че е с начален стадий на астма. В момента бил с инхалаторна помпа. В нервното отделение в Русе е лежал заради това, че кракът му се бил схванал след падането. К. имал само това колело, което се задвижвало с педали. Нищо не е правил по него, така го купил, бил обикновен велосипед с монтиран бензинов двигател. След операцията доста време не излизал, защото не можел да говори добре. Някъде след пет-шест месеца се възстановил. Сега имал болки в кръста. Около три месеца се хранел с пасирана храна. Сега вече се хранел с нормална храна, понеже му били направени зъбите. Огледала мястото след инцидента, а шахтата огледала на следващия ден - била успоредна на тротоара. Самата шахта била хлътнала. К. започнал работа, може би след около три-четири месеца след инцидента.

Приложени са зверени копия от АНП образувана в ОД на МВР Разград, сектор ПП във връзка с инцидента на 10.05.2022г. В изготвения по същата преписка констативен протокол за ПТП с пострадали лица е посочен: Уч.1 при движение с велосипед по ул. Грънчарска, не успява да контролиравелосипеда, който управлява и пада по лице на асфалта. Щети по велосипеда и едно пострадало лице“ Изготвен Протокол №07/16.05.2022г. за химическо изследване за концентрация на алкохол, в който са отразени резултати:0,00%

Въз основа на така установените фактически обстоятелства, съдът направи следните правни изводи: Отговорността на ответника по чл.49 ЗЗД по своята правна същност има обезпечително-гаранционна функция, като тя настъпва след като натовареното от него лице, при или по повод изпълнение на възложената му работа, причини виновно вреди на пострадалия, както и при наличие на причинна връзка между тях. Отговорността по чл. 49 ЗЗД е обективна в смисъл, че тя не произтича от вината на възложителя на работата, а от тази на изпълнителя на същата. За да бъде ангажирана отговорността на възложителя по чл. 49 ЗЗД е необходимо наличието на следните предпоставки: 1) правоотношение по възлагане на работа, 2) осъществен фактически състав по чл. 45 ЗЗД от физическото лице – пряк

изпълнител на работата с необходимите елементи /деяние, вреда – имуществена и/или неимуществена, причинна връзка между деянието и вредата, противоправност и вина/, 3) вредите да са причинени от изпълнителя при или по повод извършването на възложената му работа - чрез действия, които пряко съставляват извършването на възложената работа, чрез бездействия за изпълнение на задължения, които произтичат от закона, техническите и други правила или характера на работата, или чрез действия, които не съставляват изпълнение на самата работа, но са пряко свързани с него (така – ППВС № 9/1966 г.). Във всички случаи на неправомерно увреждане вината се предполага до доказване на противното (чл. 45, ал. 2 ЗЗД), като в тежест на ответника е при оспорване да обори презумпцията, доказвайки по несъмнен начин липсата на вина на прекия извършител. Противоправността не подлежи на доказване, доколкото изводът за наличието ѝ не е фактически, а представлява правна преценка на деянието, вредата и причинната връзка между тях от гледна точка на действащите разпоредби. Останалите елементи от фактическия състав трябва да се докажат от претендиращия обезщетението, съобразно правилата за разпределение на доказателствената тежест. Когато се твърди, че вредите са причинени от бездействие, за да е противоправно бездействието, то на деликвента трябва да е предписано нормативно задължение за действие. Съгласно пар. 7, т. 4 и 7 от ПЗР на ЗМСМА в собственост на общините преминават и държавни имоти, сред които общинските пътища, улиците, булеварди, площадите, обществените паркинги в селищата и зелените площи за обществено ползване, и мрежите и съоръженията на водоснабдителната и канализационната система. Така и чл. 19, ал. 1, т. 4, б. „б“ от ЗВ, който регламентира като публична общинска собственост: водностопанските системи и съоръжения на територията на общината, в това число и уличните канализационни мрежи и дъждоприемните шахти в урбанизираните територии и отвеждащите канализационни колектори с прилежащите им съоръжения и пречиствателните станции и съоръженията за отпадъчни води, които обслужват потребителите на територията на общината. Съгласно чл. 11 от ЗОС имоти и вещи – общинска собственост, се управляват в интерес на населението в общината съобразно разпоредбите на закона и с грижата на добър стопанин, а по силата на чл. 19, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 3 от ЗП във вр. с § 1, т. 3 и 14 от ДР на закона и чл. 31 на ЗП общината следва да поддържа пътищата и техните съоръжения, сред които са и водоотвеждащите устройства, като осигурява необходимите изисквания за непрекъснато, безопасно и удобно движение през цялата година. Такива задължения на общината са възложени и относно водностопанските системи и канализационни мрежи и съоръжения - чл. 141, ал. 1 и чл. 191 във вр. с чл. 19, т. 4 от ЗВ.

По делото е безспорно, че улицата на която се е намира процесната шахта, е общински път, публична общинска собственост, по смисъла на чл. 8 ал.3 от ЗП, като собствеността се простира върху всички елементи, включително и пътните съоръжения по аргумент от чл. 5, ал. 1, т. 2 от ЗП. По смисъла на § 1, т. 3 от ДР на ЗП, пътни съоръжения са и пречиствателните съоръжения, а по смисъла на § 1 от ДР на ППЗП, пречиствателно съоръжение е утаителна шахта, разположена в обхвата на пътя, в която чрез пътните окопи постъпват повърхностните води от пътното платно. Установено е безспорно по делото, че

процесният ден ищецът е управлявал собствения си велосипед в гр.Разград по ул. Грънчарска в посока центъра на града, като при преминаване през решетка на монтирна на платното плътно в дясно по посоката му на движение шахта, е загубил равновесие и управление, поради което е политнал и паднал върху платното с лице към асфалта. Това обстоятелство се установява от показанията на свидетеля А. А., който е бил очевидец, показанията на св.И., била на мястото непосредствено след инцидента, чиито показания съдът цени като обективни безпристрастни, логични подкрепящи се от останалите доказателства по делото. В резултат на паднето ищецът е получил посочените в заключението на вещото лице по назначената съдебно-медицинска експретиза травматични увреждания. Същото е подкрепено и от приложените медицински документи за болничен престой и лечението на ищеца. Ответникът оспорва механизма на произшествието и това, че липсва неправомерно действие или бездействие от негова страна, че ищецът не е посочил какви нормативни изисквания не са спазени при монтажа на решетката на процесната шахта по точно определен начин-било то успоредно, или напречно на пътното платно. От заключението на вещото лице по изготвената автотехническа експертиза, което съдът кредитира като обективно, компетентно и обосновано се установява, че технически е възможно поради денивелацията между решетката и настилка, при преминаване върху решетката, велосипедът рязко да забави скоростта си, да се разклати и преобърне заедно с водача върху настилка. Както това, че при гума с ширина 1,95 цола=4,95см. технически не е възможно да влезе в отвор на капака на шахтата с ширина 3 см. каквито са твърденията в молбата. Съдът приема, че инцидента е станал по начина посочен от вещото лице, а именно при попадане в „дупка“ - поради денивелацията между нивото на решетката на шахтата и на пътната настилка, при което е пропаднало предното колело на велосипеда в ниската част на решетката, от което ищецът е загубил равновесие. В този смисъл са и показанията на св. И. - че шахтата била хлътнала надолу, по-ниско от нивото на асфалта около 5-7см. За това сочи и св.А. - че ищецът се преобърнал заедно с колелото, след като преминал през метална шахта, пред която имало дупка-изронен алсфалт. Вещото лице изготвило съдебно-техническата експретиза също така е констатирало деформации – експлоатационни провисвания на решетката, която следва да е хоризонтална, което провисване е получено вследствие на преминаване на автомобилите. В резултат на падането, ищецът е получи посочените от вещото лице по изготвената медицинска експертиза травматични увреждания, поради което е налице връзка между деянието на ответника и причинените вреди. Независимо, че като причина за падането на ищеца в исковата молба е посочено - преминаване през метална решетка, при което предното колело на велосипеда е пропаднало в цепнатината на металната решетка на шахтата и което се установява, че не възможно предвид ширината на гумата и ширината между ребрата на решетката на шахтата, съдът намира, че по делото се събраха безспорни доказателства, че именно при преминаването на велосипеда, с който се е движел ищеца през процесната шахта е настъпило произшествието. Причина за което е посочената от вещите лица Р. и Е. неравност, тъй като е налице денивелация с дълбочина 10 см., където е уличната шахта-дъгообразно хлътване по посока на движение на велосипеда. Същата представлява опасност за движението и конкретно за

процесния велосипед при рязко пропадане на предното колело, велосипедистът е загубил равновесие. Съдът не споделя доводите на ответника за липса на несъответствия на въпросната шахта с изискванията на Наредба №РД-02-20-8/17.05.2003г. за поректиране изграждане и експлоатация на канализационните системи. Според чл.28 ал.3 от същата - входната решетка на дъждоприемните съоръжения се проектира така, че да отговаря на класа на натоварване на улицата, а в случая се установява, че е налице хлътване на шахтата, съответно огъване на решетката, за което сочат в заключенията си вещите лица. Съгласно разпоредбата на чл.167, ал.1 от ЗДвП лицата, които стопанисват пътя, го поддържат в изправно състояние, сигнализират незабавно препятствията по него и ги отстраняват във възможно най-кратък срок. В случая виновното поведение е свързано с непривеждане в съответен безопасен вид на мястото, където е отводнителната шахта, евентуално подмяна на решетката на шахтата, която е следвало да бъде поставена на нивото на асфалтовото покритие, за да не създава опасност за движението по улицата. Именно в бездействието на служителите на ответника да поддържат пътното съоръжение, в случая водоотвеждащо устройство, като следва да осигуряват необходимите изисквания за непрекъснато, безопасно и удобно движение, се състои тяхното противоправно поведение довело до настъпването на вредоносния резултат и тъй като тяхната вина се предполага, са доказани елементите на деликтната отговорност – деяние, чрез бездействие, противоправност, вина. Налице е и причинна връзка между станалото произшествие и причинените на ищеца вреди.

По отношение претенцията на ищеца за претърпени неимуществени вреди: Съобразно критерия за справедливост установен в чл. 52 ЗЗД, както създадената по приложението на т.11 от ППВС №4/1968г. практика, при определяне на обезщетението за неимуществени вреди, следва да се вземат предвид обективно съществуващи обстоятелства, които са различни за всеки конкретен случай. Като: вид, характер, степен на увреждане, възраст на увредения, начин и обстоятелства при които е получено увреждането, продължителност и интензитет на търпените болки и страдания, възстановителния период, психическите и физически последици от уврежданията и др. Следва да се отчитат и конкретните икономически условия към момента на настъпване на увреждането. На основание чл.154 от ГПК всяка страна има задължението да докаже всички факти, от които черпи за себе си благоприятни правни последици. Поради което ищецът следва да докаже, при пълно и главно доказване и с всички допустими и относими доказателства, претърпените от него болки и страдания. От събраните гласни доказателства - показанията на св. А. К., чиито показания съдът кредитира съобразно чл.172 ГПК, като същите се подкрепят от заключението на вещното лице по изготвената съдебно медицинска експретиза, при инцидента ищецът е получил – загуба на съзнание, тежка лицева и челюстно-мозъчна травма-счупване на долна челюст, фрактура на горна челюст, счупване на костите на носа, свързаното с тях затруднение на акта на дъвчане и говорене. Налице е продължителен период на лечение, който не е приключил и към момента, с оглед предстояща пластична операция. Налице е било затруднение особено през първите три месеца в говоренето, както и дискомфорт при хранене, през който период ищецът се е хранел предимно с пюрирана храна. През този период е изпитвал затруднения в обслужването и храненето, като следва

да се има в предвид и свързаното с това допълнително чувство за дискомфорт. Тези изживявания намират израз не само в психиката, но и социален дискомфорт - нежеланието на ищеца да излиза с приятели, предвид затрудненията му при говорене през първите три месеца, поради което претърпените увреждания се отразили на начина на живот и социалните му дейности. При съобразяване на всички обстоятелства, относими към разяснените в [ППВС № 4/1968 г.](#), възрастта на пострадалия, който е бил на 32 години към деня на произшествието, здрав, работоспособен мъж, предвид и икономическата конюнктура и минималната работна заплата за страната към м.май 2022г. справедливо обезщетение за овъзмездяване на вредите по смисъла на чл.52 от ЗЗД намира, че е в размер на 30000лв.

Така следва да бъде разгледано възражението на ответника за това, че ищецът е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат:

Принос по смисъла на чл.51 ал.2 от ЗЗД е налице, когато с поведението си пострадалият е създал предпоставки за деликта и за вредите, или е улеснил механизма на увреждането, предизвиквайки по този начин и самите вреди, т.е. причинна връзка между неговите действия или бездействия и вредоносния резултат. В редица свои актове ВКС застъпва становището, че приносът на пострадалия следва да е конкретно установен. В случая от заключението на вещото лице по изготвената автотехническа експетиза се установява, че процесния велосипед е с монтиран саморъчно двигател с вътрешно горене с обем 48куб.см., мощност 1,68 киловата, максимална скорост до 45 км/ч., според класификацията на превозните средства съгл. Регламент 168/2013г. и чл.149 ал.1 ЗДвП, същото следва да се класифицира като двуколесно МПС – двуколесен мотопед. Такъв тип превозно средство не са одобрени за производство, но и не подлежат на регистрация съгласно чл.1 ал.4 т.4 от Наредба №I-45/200 за регистрацията и отчета на МПС, поради което е неоснователно възражението на ответника в този смисъл. Предвид разпоредбата на чл. 150а ал.1 т.2 ЗДвП, за управление на същото е необходимо свидетелство за управление. В случая това дали ищецът притежава свидетелство за управление не е доказано по делото, не се установява и от приложената АНП и съставения Констативен протокол за ПТП с пострадали лица от от 10.05.2022г. Освен това и да се приеме, че пострадалото лице е управлявало мотопеда без свидетелство за управление, само по себе си не е достатъчно, за да обуслови наличието на принос по чл.51 ал.2 ЗЗД, тъй като не се установява, това да способства за настъпване на произшествието,/ В т.см. Решение № 16 от 04.02.2014 г. по т. д. № 1858/2013 г. на ВКС, I т.о./ По възражението на ответника, че пострадалият е нарушил чл.137е ЗДвП - съгласно тази разпоредбата водачите и пътниците на мотоциклети и мотопеди използват защитни каски. В случая няма данни, нито събрани доказателства за това, ищецът да е бил с предпазна каска. Предпазната каска в случая би могла да намали размера и обема на получените травми от ищеца, вследствие на падането от мотопеда, които в основанта си част са по главата. Поради което съдът намира, че с поведението си е спомогнал за вредоносния резултат, в случая за увеличаване размера на вредата. При наличие на принос, настоящият съдебен състав приема в конкретния случай, че степента на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия е в размер на

20%. При приетото съотношение на съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия и определеното обезщетение за неимуществени вреди от 30000 лв, обезщетението следва да бъде намалено с размера на приетото съпричиняване, т.е. с 20%. Следователно ответното дружество следва да заплати на ищеца за причинените неимуществени вреди сумата от 24 000 лв. До първоначално предявения размер този иск следва да се отхвърли като неоснователен. Претенцията за лихва върху така определената сума се дължи от увреждането – 10.05.2022г.

По отношение претенциите за имуществени вреди в размер на 3053лв., представляваща стойност на медицински разходи - по делото са приложени документи за заплащане на престоя в медицинското заведение, фактури за направени разходи за преглед и документи, а именно: МБАЛ-Разград отделение ОАИЛ 10-13.05.22г. потребителска такса пролежани дни-17,40лв., МБАЛ-Разград отделение ОАИЛ 13-19.05.22г. потребителска такса пролежани дни 34,80лв., Касов бон от 04.10.2022г. УМБАЛ Медика-Русе както и от 30.05.2022г. - плака, плака винт-2240лв., Фактура и касов бон №001603 27.01.2023г. канално лечение на еднокоренови зъби 11,21,22 -700лв., касов бон УМБАЛ Медика-Русе за 45,80лв. такса манипулация, потр. такса и рентгенография на гръден кош и бял дроб, касов бон аптека Софармаси-Разград, мента-глог-валериана - 15лв., чиято обща стойност възлиза 3053лв. Според заключението на вещото лице същите са относими към процесния инцидент, като не може категорично да се определи само заплатената такса за възстановяване на фронталните зъби. От показанията на св. А., св.И. и св.К. - при инцидента зъбите на пострадалия били избити, като преди падането не е имал проблем със зъбите. Поради което приема за доказано, че посочените разходи в претендирувания размер са във връзка с лечението на травмите от злополуката. Сумата следва да бъде присъдена ведно със законната лихва както е поискана, от подаването на исковата молба - 18.05.2023г.

Предвид изхода на спора ответникът дължи държавна такса в размер на 4% върху уважената част от претенциите. Ищецът е освободен от предварително заплащане на държавна такса по реда на чл. 83, ал.1, т.1 ГПК и с оглед разпоредбата на чл. 78, ал. 6 ГПК заплащането на държавната такса е в тежест на ответника. Така ответникът следва да заплати за държавна такса по сметка на ОС-Разград предвид уважените размери на претенциите за неимуществени и имуществени вреди в общ размер на 1082,12лв. Дължи и заплатените от бюджета суми за възнаграждения за вещите лица, изготвили съдебно-медицинската, съдебно-техническа експертизи общо1340лв., т.е. дължи по сметка на ОС-Разград сума в общ размер на 2422,12лв.

Поради обсътятелството, че към момента ответникът не е изпълнил задължението да заплати сума в размер на 400лв. – допълнително възнаграждение на вещото лице изготвило съдебно-техническата експертиза, на основание чл.77 ГПК същата, следва да бъде присъдена.

Ответникът следва да заплати на основание чл.38 ал.2 ЗА във вр. с чл.7 ал.2 т.4 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения на адвокат М. Е., съобразно уважената част от исковете сума в размер на 6610лв.

По гореизложените съображения, съдът:

РЕШИ:

ОСЪЖДА Община Разград с административен адрес гр.Разград, бул. Бели лом №37а, ЕИК000505910, ДА ЗАПЛАТИ на К. Т. С., ЕГН *****, адрес гр.Разград, общ.Разград, *** сумата 24 000 лв./двадесет и четири хиляди лева/ представляваща обезщетение за неимуществени вреди от претърпени травматични увреждания, причинени от деликт настъпил на 10.05.2022г., в резултат на падане върху пътното платно в гр.Разград, ул. Грънчарска, ведно със законната лихва считано от 10.05.2022г., до окончателното и изплащане, като отхвърля иска до първоначално предявения размер като неоснователен.

ОСЪЖДА Община Разград с административен адрес гр.Разград, бул. Бели лом №37а, ЕИК000505910 ДА ЗАПЛАТИ на К. Т. С., ЕГН *****, адрес гр.Разград, общ.Разград, *** сумата 3053лв./три хиляди и петдесет и три лева/ обезщетение за претърпени имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 18.05.2023г. до окончателното и изплащане.

ОСЪЖДА на основание чл.38 ал.2 ЗА Община Разград с административен адрес гр.Разград, бул. Бели лом №37а, ЕИК000505910 ДА ЗАПЛАТИ на адвокат Е. АК-Разград, сумата 6610лв./шест хиляди шестотин и десет лева/

ОСЪЖДА Община Разград с административен адрес гр.Разград, бул. Бели лом №37а, ЕИК000505910 ДА ЗАПЛАТИ по сметка на Окръжен съд Разград сумата 2422,12лв./две хиляди четиристотин двадесет и два лева и дванадесет стотинки/ представляваща дължима държавна такса и заплатени суми по експертизи, както и сумата 400лв./четиристотин лева/ за допълнително възнаграждение на вещото лице

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд Варна в двуседмичен срок от връчването на страните.

Съдия при Окръжен съд – Разград: _____